

Població Regional II (Espanya i Catalunya)

Departament de Geografia. Universitat Autònoma de Barcelona.

Professors: Anna Cabré, Juan Antonio Módenes.

1. Objectius:

- Situar l'alumnat en els nivells actuals dels diversos fenòmens demogràfics a Espanya en comparació amb contextos espacials superiors, especialment Europa, i propers, especialment el conjunt de Catalunya.
- Relacionar el tema població amb les diverses interpretacions sobre les estructures geogràfiques d'Espanya i Catalunya, entre d'altres el sistema urbà, la localització econòmica, etc.
- Capacitar l'alumnat en la interpretació i anàlisi crítica dels indicadors i dels discursos demogràfics normalment utilitzats en analitzar els problemes demogràfics espanyols i catalans tant a la literatura científica com als mitjans de comunicació.
- Iniciar l'alumnat en les tècniques i mètodes de l'anàlisi demogràfica regional.

2. Programa:

1. Introducció. Els estudis sobre la població espanyola des d'una perspectiva general.
2. El context temporal. L'evolució històrica de la població espanyola.
3. El context espacial. Comparació amb Europa.
4. Nivell i diferenciació territorial dels fenòmens: Mortalitat.
5. Nivell i diferenciació territorial dels fenòmens: Fecunditat.
6. Nivell i diferenciació territorial dels fenòmens: Nupcialitat.
7. Situació i diferenciació territorial de les estructures: La família.
8. Situació i diferenciació territorial de les estructures: L'edat i l'envelliment.
9. Situació i diferenciació territorial de les estructures: L'activitat.
10. La localització espacial de la població: Distribució territorial. Despoblament i concentració. Sistemes urbans i àrees metropolitanes.
10. La dinàmica espacial de la població: Mobilitat i migracions. Evolució de les migracions internes i exteriors. Formes actuals de mobilitat residencial. Altres tipus de mobilitat.
12. La dinàmica temporal de la població: Creixement i projeccions.
13. Pensament sobre població, relacions població-economia i polítiques demogràfiques.
14. Una anàlisi geodemogràfica de conjunt: el cas de Catalunya.

Bibliografia general bàsica.

AGE (1991), III Jornadas de Población Española, Málaga (11-13 de Junio de 1991).

- AGE, Grupo de Población (1989), **Análisis del desarrollo de la población española en el período 1970-1986**, Madrid, Síntesis, (Trabajos Prácticos de Geografía, 3), 460 pp.
- AGE, Grupo de Población (1989), **II Jornadas sobre población española**, Palma, Universitat Illes Balears.
- AGE, Grupo de Población (1993), **Inmigración extranjera y planificación en España**, (IV Jornadas de la población española, La Laguna, junio 1993), 624 pp.
- AJENJO, M., ARRIBAS, R., BLANES, A., MENDIZÁBAL, E.; MÓDENES, J.A., (1993), **La població de Catalunya. Estancament demogràfic i canvis en la distribució territorial de la població**, (informe del CED, consultable a la biblioteca CED)
- BIELZA, Vicente de (ed.) (1989), **Territorio y Sociedad en España**, (II, Geografía Humana), Madrid, Taurus, 414 pp.
- CABRÉ, Anna (1989), **La Reproducció de les generacions catalanes 1856-1960**, Tesi doctoral, UAB, Departament de Geografia.
- CABRÉ, A.; PUJADAS, I (1989), "Crecimiento y estancamiento. La población de Catalunya en el siglo XX", **Papers de Demografia**, núm. 37, CED.
- CAMPO, Salustiano del; NAVARRO, M. (1987), **Nuevo análisis de la población española**, Barcelona, Ariel.
- CED (1989), **La población de España en el contexto europeo. Evolución histórica y perspectivas**, Bellaterra, CED.
- FERRER, M. (1991), "La geodemografía como factor del futuro mapa de las regiones españolas", a **Las economías regionales en la España de los noventa**, Consejo Superior de Cámaras de Comercio, Industria y Navegación de España, Economistas Libros, Madrid, pp. 153-186.
- INSTITUTO DE LA MUJER (1990), **Mujer y Demografía**, Madrid, M° de Asuntos Sociales, (Serie Debate, 10).
- LEGUINA, Joaquín (1977), **¿Quiénes son los habitantes de España?**, Barcelona, La Gaya Ciencia, 80 pp.
- PUJADAS, I., MENDIZÁBAL, E., (1991), **La població de Catalunya 1975-1986: de l'explosió demogràfica al creixement zero**, Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 175 pp.
- PUYOL ANTOLÍN, Rafael (1988), **La población española**, Madrid, Síntesis, (Colección "Geografía de España", 6), 157 pp.